

Azərbaycanın rəqəmsal gələcəyi

2026-2028-ci illərdə innovativ inkişaf: ölkəmiz yeni zirvələri hədəfə alıb

Dünya sürətlə rəqəmsal dövrə qədəm qoyduğu bir zamanda ölkələrin inkişafı yeni tələblərə uyğun şəkildə formalaşır. Azərbaycan da təbii ki, bu global tendensiya ilə ayaqlaşdığı üçün rəqəmsal iqtisadiyyatın və innovasiyaların inkişafını ön planda tutur. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamla "Azərbaycan Respublikasında rəqəmsal inkişafın sürətləndirilməsinə dair 2026-2028-ci illər üçün Fəaliyyət Planı", sözsüz ki, bu məqsədlə təsdiq edilib.

Sərəncam ölkənin rəqəmsal inkişafını sürətləndirməyi və müasir texnologiyaların tətbiqini genişləndirməyi hədəfləyir. Fəaliyyət Planı əsasən informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının (İKT) gücləndirilməsi, rəqəmsal transformasiya sahəsində yeni təşəbbüslərin həyata keçirilməsi, e-hökumət sisteminin inkişaf etdirilməsi və rəqəmsal bacarıqların artırılması kimi əsas prioritetləri əhatə edir. Sənədin digər bir prioriteti də rəqəmsal infrastrukturun inkişafıdır. Bu, yalnız internetin genişlənməsi ilə məhdudlaşmır, həm də bulud texnologiyalarının, 5G şəbəkələrinin tətbiqi, məlumat mərkəzlərinin yaradılması və digər müasir texnoloji inkişafın ölkə daxilində yayılmasını nəzərdə tutur. Sadalananlar, xüsusilə kənd və ucqar bölgələrdə internetin ölçəcanlığını artıracaq, iqtisadiyyatın rəqəmsal yönə keçməsinə imkan yaradacaq.

Azərbaycan 2026-2028-ci illərdə rəqəmsal inkişafın yeni dövrünə qədəm qoymağa hazırlaşır. Prezidentin imzaladığı sərəncam çərçivəsində dövlət idarəçiliyində və iqtisadiyyatda möhtəşəm bir yenilənmə, dəyişmə baş verəcək. Bu texnoloji yeniliklər vətəndaşların məlumatlarının yalnız bir dəfə toplanılmasına və müxtəlif dövlət orqanları tərəfindən asanlıqla əldə edilməsinə, beləliklə də bürokratik əngəllərin azalmasına səbəb olacaq. Dövlət xidmətləri fəal şəkildə təqdim olunacaq, yəni vətəndaşlar artıq xidmət almaq üçün müraciət etməyəcəklər, lazım olan xid-

mətlər avtomatik şəkildə onlara təqdim ediləcək. Bütün dövlət xidmətləri "MyGov" və "MyGov Biznes" platformaları (portal və mobil tətbiqlər) üzərindən təqdim ediləcək. Nəticədə istifadəçilər xidmətləri sürətli və rahat şəkildə əldə edə biləcəklər. Fəaliyyət Planı çərçivəsində yerli innovativ məhsulların dövlət satınalmalarında dəstəklənməsi, "mələk investorlar" institutunun təşviqi, texnoparklarda rezidentlik şərtlərinin sadələşdirilməsi də nəzərdə tutulur. Məlumat üçün bildirik ki, "mələk investor" startap və ya bizneslərə sərmayə qoyan fərdi investordur. Bu investorlar şirkətlərin başlanğıc mərhələlərində, xüsusilə böyük investisiya qoyuluşu tapmaqda çətinlik çəkdikləri dövrlərdə onların inkişafına maliyyə dəstəyi verirlər. Mələk investorlar, adətən, öz şəxsi vəsaitlərini sərf edir və təcrübələri ilə yardımçı olurlar. Beləliklə, bu təşəbbüslər yerli startaplara və innovativ layihələrə dəstək verəcək, iqtisadiyyatda yeni iş imkanları yaradacaq və ölkəni beynəlxalq rəqəbdə daha güclü edəcək. Rəqəmsal inkişafın bu cür sürətləndirilməsi iqtisadiyyatı və cəmiyyəti müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq yeniləyəcək, dövlətin şəffaflığını artıracaq, həmçinin insanların həyatını asanlaşdıracaq.

İqtisadiyyatın inkişafı üçün mühüm amillərdən biri də ölkə vətəndaşlarının rəqəmsal bacarıqlara malik olmasıdır. Fəaliyyət Planı çərçivəsində təhsil və təlim sahəsində islahatlar aparılacaq, xüsusən məktəb-

lərdə və universitetlərdə müasir texnologiyaların tədrisi artırılacaq. Bu, həm dövlət məmurları, həm də vətəndaşlar üçün daha əlverişli və səmərəli iş şəraiti yaradacaq. Sərəncamın digər bir önəmli tərəfi, rəqəmsal mədəniyyətin cəmiyyətdə genişlənməsidir. İnsanlar yalnız texnologiyalara yiyələnməyi deyil, həm də onların düzgün və etik şəkildə istifadəsini öyrənməlidirlər. Bu, informasiya təhlükəsizliyi, məxfilik və rəqəmsal vətəndaşlıq kimi məsələləri əhatə edir.

Bütün bu sadalananlar əsas verir deyək ki, Fəaliyyət Planı ölkənin gələcəyinə dair əhəmiyyətli dəyişikliklər və islahatları nəzərdə tutur. Həmin islahatların həyata keçirilməsi üçün bir neçə mühüm addım atılıb. Bunlardan biri də dövlət başçısının imzaladığı "Azərbaycan Respublikasında rəqəmsallaşma, elektron hökumət, süni intellekt və innovasiya sahələrində fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı" fərmanıdır. Fərmana əsasən, rəqəmsal inkişafı və innovasiyaları sürətləndir-

mək məqsədilə yeni bir struktur yaradılıb: Rəqəmsal İnkişaf Şurası. Şura Azərbaycanda rəqəmsal yenilikləri idarə edəcək, dövlətin bütün sahələrində texnologiyaların tətbiqini və inkişafını sürətləndirəcək. Qurum ölkənin informasiya və kommunikasiya texnologiyaları, e-hökumət, süni intellekt və innovasiya sahələrindəki fəaliyyətlərini koordinasiya edəcək, eləcə də rəqəmsal siyasətlərin həyata keçirilməsini nəzarət altında saxlayacaq.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Şuraya rəhbərlik etməsi isə ölkəmizin rəqəmsal inkişaf sahəsindəki strateji irəliləyişlərə olan ciddi yanaşmanı və bu sahədəki hədəflərə çatmaq üçün yüksək səviyyəli liderliyin təmin olunmasını əks etdirir. Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi altında Şura yalnız dövlətin rəqəmsal transformasiyasını idarə etməyəcək, həm də Azərbaycanda innovasiya və texnologiyaların inkişafına, elmi tədqiqatların təşviqinə və e-hökumətin genişləndirilməsinə dair qabaqcıl təşəbbüsləri sürətləndir-

cək. Mehriban xanımın geniş təcrübəsi və strateji baxışları yerli və beynəlxalq səviyyədə texnoloji inkişafı dəstəkləyən təşəbbüslərin daha çox güclənməsinə şərait yaradacaq. Əminliklə deyə bilərik ki, Mehriban Əliyeva bu vəzifədə ölkəmizin rəqəmsal gələcəyini formalaşdıracaq mühüm qərarların qəbulunda önəmli rol oynayacaq.

Azərbaycanın rəqəmsal inkişafı təbii ki, sadəcə müasir texnologiyaların tətbiqi ilə məhdudlaşmayacaq, həm də ölkənin iqtisadiyyatını, idarəetməsini və cəmiyyətini müasir dövrün tələblərinə uyğun şəkildə yeniləyəcək. Fəaliyyət Planı və şura bu istiqamətdə atılacaq addımların başlanğıcıdır. Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə ölkəmiz özünün rəqəmsal gələcəyini müəyyən edən mühüm qərarların qəbulunda lider rolunu oynayacaq və bu sahədəki strateji hədəflərə yönəlik irəliləyişləri təmin edəcək.

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"